

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kemppi, J. (2022) Oppimiskylä yhteisöllisenä oppimisympäristönä. Teaching and learning centre -blogi. 15.11.2022.

URL: <https://www.tuni.fi/tlc/oppimiskyla-yhteisollisena-oppimisymparistona/>

Oppimiskylä yhteisöllisenä oppimisympäristönä

Hiedanrannan skeittihallin kipsilevyjen tasoitusta. Kuva: Reeta Alho

Ammatillisen opettajankoulutuksen case

Oppimiskylällä tarkoitetaan tietyn kaupunkialueen yhteisöllistä oppimisympäristöä. Oppimiskylä on Tredun koordinoima ESR-hanke, jonka osatoteuttajana TAMK toimii. [Hiedanrannan alueen oppimisympäristö](#) koostuu ammatillisen oppilaitoksen, yhdistysten, yritysten ja työllisyyspalveluiden yhteisöstä. Hiedanrannan kaupunginosa tullaan rakentamaan kestävä kehityksen ideologialle. Oppimiskylän toiminnan avulla opiskelijoita voimaannutetaan, motivoidaan sekä tuetaan heitä löytämään oma työllistymispolkunsa. Tavoitteena on luoda koulutus- ja urapolkumalli kuntouttavasta työtoiminnasta tutkinnon osan tai kokonaisen tutkinnon kautta työelämään tai yrittäjyyteen. Oppimiskylän malli on otettu [Yrityskylä-konseptista](#). Oppimiskylässä tämä tarkoittaa sitä, että oppimisympäristö on aina oikeassa yrityksessä Hiedanrannan alueella ja oppimiskylä muodostuu alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Oppimiskylä on tarkoitettu kuntakokeilun asiakkaille tai työttömyysuhan alaisille 20 vuotta täyttäneille työnhakijoille.

Oppimiskylän pedagogiikka

Toiminnan tavoitteena on kehittää osaamisperusteista työvaltaista opetusta ja ohjausta esimerkiksi hyödyntämällä toiminnallisia opetusmenetelmiä, tukemalla yhteisöllisyyttä sekä käyttämällä sosiaalisen median sovelluksia opiskelijan oman osaamisen dokumentoinnissa ja reflektoinnissa. Työvaltaisen koulutuksen ensisijainen tarkoitus on työllistää – se ei ole varsinaista tutkintotavoitteista koulutusta. Oppimiskylässä opiskelija opiskelee aina oikeassa työpaikassa aitoja työtehtäviä tekemällä. Tällainen tapa opiskella sopii parhaiten sellaiselle oppijalle, jonka opiskelu syystä tai toisesta ei ole sujunut perinteisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa (Hakala & Kuivalahti, 2014). Opiskelijalla täytyy kuitenkin olla aikaisempaa työkokemusta ja motivaatiota päivittää omaa osaamistaan. Vaikka opiskelu perustuukin aidoissa työtehtävissä oppimiseen, niin se on tavoitteellista ja oppimisen tavoitteet määritellään HOKSissa. Opiskelija opiskelee joko yhden tai useamman tutkinnonosan ammatillisen opettajan ohjauksessa. Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan, täydennetään työpaikalla työskentelemällä ja lopuksi osaaminen osoitetaan näytöllä. Esimerkiksi kiinteistöhoitajan perustutkinnossa Hiedanranta mahdollistaa kolmen tutkinnon osan suorittamisen. Ammatillisen osaamisen lisäksi opiskelijoiden tavoitteissa painottuvat vahvasti elämänhallintaan, itsetuntoon ja sosiaalisiin taitoihin liittyvät osa-alueet. Oppimiskylässä opiskelijat saavat onnistuneita oppimiskokemuksia, ovat motivoituneita tehdessään oikeita työtehtäviä ja sen myötä sitoutuvat opiskeluihin. Samalla koulutetaan työelämän tarpeisiin ammattitaitoisia osaajia.

Mitä Oppimiskylä vaatii opiskelijalta ja opettajalta?

Hiedanrannassa suoritettavat työtehtävät asettavat alakohtaisia vaatimuksia toiminnalle. Opiskelijat tekevät koulutusalan työtehtäviä ja jokaisessa alakohtaisessa ryhmässä tulee olla tiettyjä taitoja, kuten esim. koneenkuljettamista osaavia opiskelijoita, jotta asiakkaan tilaustyöt saadaan hoidettua. Työturvallisuus on tärkein toimintaa ohjaava asia. Opintojen alkaessa opiskelijat perehdytetään alueen edellyttämällä tavalla ja he suorittavat tulityö-, ensiapu- ja työturvallisuuskortit. Koulutusta annetaan tällä hetkellä kiinteistöhuollon, pintakäsittelyalan sekä majoitus- ja ravitsemisalalan perustutkinnossa. Opiskelu ei sido opiskelijaa pitkäksi aikaa, mutta se antaa riittävän pitkän mahdollisuuden opiskella alaa ja sen työtehtäviä ja osoittaa motivaatio työskennellä alalla. Opiskelijalta edellytetään riittävää toimintakykyä, motivaatiota opiskella ja halua työllistyä. Opiskelijan tukena ovat ammatilliset ohjaajat, erityisopettaja ja suomen kielen opettaja.

Koulutusmalli haastaa perinteisen opettajanroolin siinä, että mitään vakioituja harjoituksia tai tehtäviä ei juuri voi käyttää, vaan opetustehtävät määräytyvät hyvinkin lyhyellä varoitusajalla asiakkaiden aitojen tarpeiden perusteella – opettaja siis löytää monesti itsensäkin opiskelemasta, että miten jokin asia tehdään. Opettaja näyttää omalla toiminnallaan esimerkkiä nykyisen työelämän vaatimuksista ja osaamistarpeista. Moni ala elää suurten muutosten aikaa; uusi työ on ainakin joustavaa, yrittäjämäistä ja monimuotoista. Opettaja antaa opiskelijalle mallin ja taitoja suoriutua laaja-alaisista työtehtävistä, ratkaista eteen tulevia ongelmia ja sietää ajoittaista kiirettä ja painetta työssä. Opettajalla on vahvasti työnjohdollinen rooli. Hiedanranta oppimisympäristönä vaatii opettajalta myös jatkuvaa alueen havainnointia, sillä se muuttuu jatkuvasti rakentamisen

seurauksena. Keskeistä on alueen tarpeiden, tutkinnon perusteiden ja opiskelijoiden osaamistavoitteiden jatkuva yhteensovittaminen. (Onni Orsmaan ja Mika Urosen haastattelut 31.8.2022).

Pispalan koulun puuovien kunnostusta. Kuva: Reeta Alho

Mitä Oppimiskylästä voi oppia korkeakoulupedagogiikassa?

Oppimiskylää voisi verrata [City As School](#) -tyyppiseen tapaan opiskella aidossa ympäristössä. Tästä simuloitu malli on Yrityskylä. Oppimiskylä on yksi keino reagoida ammatillisen koulutuksen keskeyttämiseen ja saada opiskelijat työllistymään. Oppimiskylässä opiskelu voi herättää kiinnostuksen omaan elämäänsä, koulutukseen ja ympäröivään yhteiskuntaan. Se on ikään kuin avoin ammatillinen oppilaitos, jossa pääsee kokeilemaan erilaisia ammatteja lyhyinä pätkinä. Näin oman työelämäpolun etsiminen helpottuu niillä, joille se on vaikeaa. Yhteisöllinen työtapa mahdollistaa myös sen, että nuoret opiskelijat opettavat vanhemmille opiskelijoille sellaisia työelämätaitoja, jota heillä ei ole ja vastavuoroisesti nuoret saavat kokeneempien osaamista käyttöön ja sitä kautta arvokasta työkokemusta. Voisiko malliin yhdistää eläkeläisten toimimisen mentoreina alueen yrityksille ja oppilaitoksille? Näin saataisiin myös hiljainen tieto jakoon ja yhteisen hyvän kehittämiseen. Parhaimmillaan Oppimiskylä on sellainen hyvä käytäntö, jonka julkinen sektori voisi paketoita jopa vientituotteeksi.

Jukka Kemppi, lehtori, Oppimiskylä-hanketiimin asiantuntija, TAMK ammatillinen opettajakorkeakoulu

Lähteet

Hakala, K. & Kuivalahti, M. 2014. Työvaltaiset opetusmenetelmät. Hankkeen loppuraportti. Hämeen ammattikorkeakoulun julkaisuja.

Orsmaa, O. & Uronen, M. 2022. Opettajat. Tampereen seudun ammattiopisto. Haastattelu 31.8.2022